

DEBRECEN-N. VÁRADI ÉRTESÍTŐ-

Vasárnap Sept. 29-én 1850.

39.

2-ik félév, 8^{dik} évfolyam.

Adás-vevés 's mindenféle hirdetéymekkel hetenkint megjelenik. Félévi előfizetés helyben 1 frt. 30. kr. — postán bár hová 2 frt. 30. kr. ezüst-pénzben. — Előfizetheti mindkét városi tudakozó intézetben. —

Egy példány ára 4 kr. p. p.

 A' tisztelt közönség felszólítatik (ide nem értvén a' félévre már befizetett előfizetőinket hogy October 1-sőtől kezdve Értesítőnkre évnegyedi előfizetéssel is rendelkezhetni, u. m. October — November — December — 3 hónapra 50 kr. p. p. tisztelettel tudatja mindkét városbani tudakozó intézet.

(NV. 103.) Hirdetmény. (1.)

A' megüresült Nagy-váradi t. c. Püspökség részéről közhírré tételik, miszerint e' folyó év October 3-án Várad-olasziban reggeli 9 órakor a' püspökségi kasznári lakban a' várad uradalombéli erdőkben termett makk, köz árverés útján elfog adatni — a' bérleni kívánók az erdők nevezetét és makkbecsujét ugyan azon kasznári lakban megtekinthetik. —

Ez alkalommal e' f. év 's hó 5-én tartott árverésen kimaradt következő haszonvételek újfent fognak árvereltetni: u. m.

1. A' várad-olaszi futrási cserép vetés.
2. A' Volfi pusztán levő csapszék.
3. Mácsai csapszék.
4. Gyiresi halászat.
5. Tenkei mézszárszék
6. Szil, Kölesér, és Péterháza puszták
7. Lázuri majorsági földek.
8. Pocsaj püspökségi bolt.
9. Pocsaj Gróf Zichy Ferenc birtokával közös mézszárszék. —
10. Pocsaj közös halászat 's nadály szedés.
11. Nadály szedés Udvariban.
12. Nadály szedés Rábén.

Jerzsák János m. k.
uradalmi fő számtartó

(D. 154.) Árverés. (1.)

Néhai Erdődi Dánielnek Debreczenben miklós utzán ^{25/196}-ik szám alatti háza az örökösök kívánságára folyó évi October 1-ső napján délutáni 3 órakor árvereltetni fog. Debreczen Sept. 22-én 1850.

Mannó József m. k.
h. járásbíró.

(D. 151.) Eladó lovak. (2.3.)

Három jó ígás ló eladó. Bővebb utasítást vehetni a' debreceni tud. intézetbe.

(NV.) Leány nevelő intézet. (1.3.)

Alóírtak tudatják a' mélyen tisztelt közönséggel, mi szerént leány nevelő intézetjüket folyó évi 1-ső octobertől a' Matolay háznál a' kispiacon állítandják fel, hol taníttatni fognak a' nevendékek:

- 1-ször Magyarul, németül, és franciául nyelvtanilag.
- 2-ször Különbféle tudományokra, u. m. Világtörténet, földleírás, természettan, a' régiségek tana, számadás, szép írás és rajzolásra.
- 3-ször Minden nőmunkákra.

Bővebben értekezhetni Nagy-Váradon

Broche Vencel
hites nevelő és neje születet
Schwarz Louiza.

(D. 153.) Koszt-adás. (1.3.)

Debreczenben szent-annautcán a' 2313. szám alatti háznál, akár hónapoként, akár több időre k o s z t r a a férfi, ugyszinte nőszemélyek is, kívánságokhoz képest felfogadandók. Ertekezhetni a' fent számozott háztulajdonossal, egyszerűsmd a' tudakozóintézetben.

(NV. 100.) Két fi-gyermek (1.3.)

Várad-Olasziban egy uri házhoz élelmezésre 's szállásolásra az oskolai idő szakra felfogadandó, a' gyermekek minden szükségesekkel ellátva, a' rossz sáros időben kocsin vitelnek oskolába, tanítójuk kíséretében ki szüntelen velek egyzsoában német magyar diák nyelvben oktandja, bővebb tudósítást nyerhetni a' nváradi tud. intézetbe Lonyai háznál.

(D. 180.) Divat és rőfös kereskedésbe (1.)

egy 13—14 éves ifju tanítványul Debreczenbe felfogadandó kerestetik. Az illetők jelentsék magukat a' tud. intézetbe hol bővebb tudósítást nyerhetni.

(D. 155.) **Hirdetmény.** (1.3.)

Debrecenben egy uri házhoz felvállalando négy kosztos kerestetik, avagy szállás, 's kosztal ugyanannyi tanuló. Bővebb értesítést vehetni a' Debreceni tud. intézetben.

(NV. 104.) **Kisded óvás.** (1.3.)

Alólrít, ki már tizenöt évekig nevelési pályán bizonyítványai szerint a' legjobb sikerrel működött, jelenti a' t. c. szülőknek, hogy October 1-én NVáradon magyar utcán 262-ik sz. a. kisdedovo intézetét megnyitandja **Dik Ferenc.**

(NV. 105.) **Zongora 's német nyelv tanító.** (1.3.)

Tisztelettel jelenti a' t. c. szülőknek, hogy iskolai pályáit itten NVáradon folytatja. Szünőrái alatt ajánlkozék valamely uri háznál magyar, német, deák, 's zongora tanítást vállalni 's mind ezekben teljes megelégsülté igér, bejelentést elvár a' NVáradí tudakozó intézet.

(D. 152.) **Arany fülbevaló** (2.2.)

két brilliánt köves arany gyűrű, gránát, többnemű ezüst asztalalkészületek; folyó 1850-dik év October 5-ik napján délutáni 3 órakor a' debreceni tudakozó intézetben árverés útján elfognak adatni.

(D. 187.) **Kiadó butorzott szoba.** (2.3.)

Debrecenben varga utcán, 2193-dik szám alatti szöglet háznál, az utcára nyíló ablakkal egy csinos nagy festett szoba: illendőn butorozva — 1-2 egyének havonként bérbé adandó. — Kellő esetben konyha is adathatik hozzá.

(D. 188.) **Árverendő ház.** (2.2.)

Debrecenben a' német utcai kapunál, a' vásárral szembe, 1656-ik szám alatti cseréppel fedett újkőház, jelenleg Tigris című vendéglő, mely áll 8 szoba, 3 konyha, 3 nagy pince, házalati korcsma, 's kamrából. October hó 2-ik napján délután árverés útján elfog adatni.

(NV. 102.) **Eladó zeneóra.** (2.3.)

Nagy-Váradon oláh Püspök utca 376-ik szám alatti háznál, egy jó izléssel készült mahoni fából való szekreter aranyozott parkányokkal, melyen egy gazdagon meg aranyozott oszlopokon levő óra áll, melylly tenéknék egyszer húzódik fel 's minden óra ütés után az alatta való szekrényben futó zenet játszik, öszvesen 12 darabból. Minden órán jutányos áron eladó.

(D.) **ELADÓ VASKONYHA** (2.3.)
találattik Debrecenben, Nagyujtucán, 1594. sz. alatt.

(NV. 109.) **Hirdetés.** (1.)

Zimormán Károlynak csödtömegehez tartozó könyvtár, mely a' magyar, latin, és német irodalomból több rendű tudományos könyveket, egyházi beszédeket, és regényeket foglal magában, October hó 3-kán délelőtti órákban NVárad város tanácsbáznál elfog árvereltetni, Kelt Nagy-Váradon September 20-án 1850

Gábori Sámuel
tömeg gondnok

(NV.) **Eladó házi butorok.** (1.3.)

A' NVáradí tudakozó intézetbe külömbféle házi butorok eladók. —

(D. 156.) **Árveretelési hirdetés** (1.)

Néhai Harsányi Dániel németutcai 1806-ik sz. alatti háza f. é. October hó 1-ső napján d. u 3 órakor a' helyszínén közarverésen elfogadatni.

(D.) **Házi butorok.** (1.)

U. m. több kisebb, 's nagyobb külömböző alakú asztalok, kanapék, székek, komótkasztének, ruha — 's más célra használható festett, 's fénymázos almáriumok, több rendbeli ágyfák, képek, képrámák, tükörök, ablakrámák, téli ablakok, saluk, ajtók. Ezenkívül több már használt koscsik, vastengely alá való uj kerekek, szekérre való ernyők, szánok, — 's ugyancsak több aprókész fa, 's vasneműek u. m. vasabroncsok nagyobb 's kisebb vas rostélyok, vas ajtók, szérihőzi vasgereblyék, vasmacsokkák, pecsenyestő vasgép, — hordódongák, 's fenék darabok, kisebb hordók, v. átalagok, élés 's más nemű ládák, furók, párnaszakók 's a. t. még itt meg nem nevezett tárgyak Debrecenben ceglédutca 2155 szám alatti háznál eladók találattanak.

(D.) **Valódi egri vörös bor** (3.3.)

másfél meszelyes üvegekben lepecsételve 30 v. krajcárért minden órában kapható, Debrecenben csapó utca elején 327-ik szám alatti szöglet házban — és a' Bárcy k. a. piacon levő ház alatti Radocky József üveges boltjában. —

(D.) **Eladó 2 boglyás kaszáló.** (2.3.)

Debrecenben nagycsere szélben — igen közel a' városhoz — mely egyszerűs mind szántás alá is használható, minden órán eladó. Utasítást ad a' tud. int.

(NV. 102.) **Kerestetik** (3.3.)

Füszkereskedésbe egy ifjú, ki 14—15 éves. — Jó szüléktől származott, 's jó erkölcsű. Bővebb tudósítást vehetni a' NVáradí tud. intézettől.

(D. 160) Figyelemre méltó!

A^o bécsi tekintélyes orvosikar által jó-
nak találtatott.

császári királyi kiváltságolt

Csúz-szítató,

Gross Edvárdtól, Breslóban.

melyek mostantól fogva háromféle formában, ugyanis:

a) **tábla formában**, mindenféle csúz ellen, darabja **1 fr. és 40 kr. p. p.**

b) **szalag formában**, nyak és gerinc fájások, valamint csúz ellen a karokban és lábakban, darabja **1 fr. 30 kr. p. p.**

c) **talp formában**, különösen térd- és láb-csúz ellen, párja **2 fr. és 2 fr. 30 kr pengőben**, — készítvék,

ugymint az **angol kiváltságolt**

Gyomor-gyógylél

Pearce Edvárd Doktortól, Londonban.

üvegje 40 kr.ával. p. p.

(igen hathatós eszköz **gyomorgörccs, gyomorfájás, a gyomor gyöngesége vagy romlottsága, émelygés, rosz emésztel, váltóláz**, 'stb. ellen) a szenvedő közönségnek ezennel ajánltatik. — Kapható Debreczenben egyedül **Csanak József**, ez előtt **Nagy József** ur kereskedésében. Mindenik cikk kimerítő használati utmutatással van ellátva. (3.3)

(D. 150.) Hirdetés. (2.3.)

Alóírt tisztelettel jelenti a t. c. közönségnek, hogy a városháza cegléd utca felölly szegletén a Bészler Károly ur vaskereskedése helyén fűszerkereskedést nyitott, 's illő áron ajánlja legújában beszerzett fűszer. — festék — szivar — 's egyéb cikkeit.

Szentpéteri János.

(NV.) Kerestetek (3.)

nagy-váradon arany és ezüst művészetre felveendő, egy jó erkölcsű tanuló-ifju.

(D.) Szentannai fürdő iránti figyeltetés. (3.3.)

FÖRÖDNI

minden nap rendszeren 's gyorsan lehet. —

Bolt-változtatási jelentés.

Alóírt tisztelettel jelenti a t. c. közönségnek, hogy a nemes város háza ceglédutca felölly szegletén nyolc évekig folytatott **vaskereskedését**, szinte ceglédutca általellenbeni szegletére, azaz t. c. **Kovács János ur** házába áttette, ezt folyó hó elsőjén megnyitván, mindenféle **vas, acél, és rézcikkeit, hordozható vaskonyhát, 's azokhozvaló fénymazos edényeit** mind nagy mind kisebb mennyiségben a legutánynosabb áron ajánlja.

Ugyszinte **mgs. gróf Schönborn** egyedül nála levő **munkácsi tűsók, 's vasgyári raktárában** mindenféle **kályhák** öntött vashól, reggeli éték készítő, légfűtő, és vasaló-vas-tűzesítő kályhák; szappanfőzőknek, kalaposoknak és hamuszír-készítőknek tűsók; továbbá **takarék-tűzhelyek** öntött vashól, és pléhből; tűzi rostélyok, tüzelő, tisztító és kandalló-ajtócskák, főző-helyre lyukas és lyukatlan vastáblák — olajmalomba való hengerek, kész vasékék, 's mindennemű öntvények gyári áron kaphatók.

Bészler Károly.

(NV. 103.) Eladó föld-birtok (1.3.)

Bihar megyében Debrecen és nagy Várad közt fekvő **részbirtok** mely alól 170 köblös szántó földből, 136 köblös kasz állóból, 80 kapa majorság **szőlőből**, mintegy 300 köblös erdőből ezenkívül legelőből és 750 kapa dézmasz szőlőből, hozzá tartozó kényelmes nagy urilakkal, gazdasági épületekkel ellátva, egy nagy majossal és nagy kertel, kedvező feltételek mellett eladó. Értekezhetni éránta Nagy Váradon ügyvéd

Szász Károly urnál.

(D. 157.) Árverendő haszonvételek

A^o Bodóházi pusztán a^o királyi kissebb haszonvételek három egymást követő évekre, árverés útján haszonbérbe kiadandók. A^o venni szándékozők f. é. Oct. hó 6-ik napjára d. u. 2 óraker a^o hely színén megjelenni felhivatnak. (1.)

(D. 179.) Egy nagy ruhatár (3.3.)

(almárium.)

Kemény fából készült, 's legjobb állapotban levő eladó Debreczenben a kerületi táblaház tőszomszéd-ságában levő 2176-ik szám alatti házban.

(D.) Eladó zongora

jó és csinos, 6 1/2 octavás, van a^o debreceni tudakozó intézetben.

DEBRECENI SZÍNHÁZ.

Vasárnap szeptember 29-én 1850.

Legújabb eredeti nép szimű

ANGYAL BANDI.

3 szakaszban dalokkal, 's tánccal. Irta Lángh Bódi.

Szerdán Oct. 2-én 1850.

Dózsa javára

Egy magyar király.

Eredeti dráma 5 felvonásban, írta Hugó Károly.

Vegyes hírek.

A' debreceni polgári kerületből a' legutóbbi égis által károsult krakóiak részére, eddig 175 fr. 4 kr. p. folyt be, mely jótékony összeg a' nemeslelkű adakozók kívánata szerint, rendelkezése helyére azonnal elküldtetet.

— Soroksár mezővárosában az összes oda bevándorolt svábok, a' népösszeírás alkalmával magyaroknak írátként be magukat. Ugyan ez az eset történt a' szépeasségnék egyik tisztán német községében is.

— Vojvodiniában, mint a' Jugos. Nov. közli a' magyar nyelv hivatalos nyelvül hozatott be.

— Budán, és Losoncon két egyén „éljen Kosuth!" kiáltás miatt befogatott.

— Nagy- és Kis-Kanica lakoságai a' felső megyékben, medvék, és vaddisznók által háborgatottak.

— A' Pest-megye házbeli rabok f. h. 21-ik éj-jelen kitérést próbáltak, 's a' börtön ablakát erősítő egyik vasrud lefeszítése már sikerült is — azonban ekkor az őt által észrevételven, további kísérleteik sikertelenekké tétettek.

— Ez előtt néhány nappal, mint egy bécsi lap írja — több elítélt magyar katonátsízeket, mint politikai várfoglyok szállítottak Bécsen keresztül Kufstein-be katonai fedezett alatt. Többek közt Szigethi Miklós, 16 évre ítélve. Karove Antal, Szabó Farkas, Benedek Lajos, Kolnóki Sándor, 8 évre Rohh János, Nagy Ezikiel 6 évre Molnár Ignác, Gergely Lajos, Hidró József, 5 évre és Kozma Alejos 2 évre. Az első hétnek kezére és lábára lánc volt téve.

Oroszország. A' lengyel határszélről, sept. 13 Varsóban e' pillanatban egy neme a' politikai congressusnak tartatik, melyre több orosz diplomatákon kívül állítólag austriaiak is érkeztek,

's mely hallomás szerint Német- és részin Lengyelország jelen helyzetével 's jövőjével foglalkozik. A' mi ez utolsót illeti, erre nézve majdnem általános a' vélemény, hogy 1851. Jan. 1-jén vagy már a' cár trónralépése jubileuma napján a' földabroszról el-tűnendik 's néhány orosz kerületnek engedend helyet. A' gyártulajdonosok 's zsidó kereskedők Kolo, Kőninn 's más gyár és iparos városokban, kik rendszeren legjobban sejtene a' politikai eseményekhez, egy idő óta igen nagy tevékenységet fejtenek ki gyáraik nagyobbitására, 's árukészleteik gyarapítására, mely-lyekből iszonyu tömeget halmoznak föl a' határon innen, hogy mihelyt a' sorompók elesnek, a' nagy Oroszországot előzőnlhessék, hol kétségkívül igen kelendő piacot találnának. Ez osztálya a' lengyel lakosságának, mely természetesen nagy részt nem lengyel nemzetiségű, nem is óhajt semmit hőhben mint a' kebelezés e' pillanatát; melynél fogva az ország maga okvetlen tetemes anyagi előnyöket nyere-rend ugyan; de azért az igaz lengyel mégis reme-gés közt néz e' perc elé, 's iszonyu keserv közt kénytelen magán észrevenni, hogy ellentállási ereje hosszabb időre meg van törve.

— Slavonia. A' „Südslavische Zeitung“ot Eszékéről tudósítják, miszerint Slavoniában a' kato-nai beszállásolás s ellátás miatt a' földnépe nyugtalan s ingerült. Slavoniában nevezetesen a' katonai szük-ségeketek a' nép természetiszeivel fűdözi, mely tehertől Horvátországot különös municipalis statama fölmenté. Slavoniának a' katonai ellátás szüksegle-teinek természetbeni fűdözése még Mária Terézia alatt tétettet köteleességül, miután a' rea kivetett adó egy tetemes részét készpénzben ki nem fizetheté. Ezen teher kivált termékekben éveken, 's ha ezen-fölül — mint most — lovasságot kell ellátni, igen nyommasztó, 's e' miatt legközelebb a' nép nyilt el-lenszegülése aggodalmat szül, 's mint mondatik rend-kivüli katonai eljárásra adott okott 's alkalmat.

— Nemsitz helységében (Nyitra megyében) a' lakosság tetleges ellenszenvet nyilvánított a' kerületi biztos rendelkezeti ellen, minek következtében az István-herceg gyalogságnak egy százada rendel-teett oda.

— * B e ö t h y Ö d ö n egykori bihari főispán neje engedelmet nyert Londonba férje után mehetni, ki jelenleg Cobden házában élvezi az angol vendégsze-retetet. — A' pesti drágaság ellenében egyik levele azon figyelemre méltó adatot hozza, miszerint házi szüksegeinek fűdözésére — holott mások szivességé-re valamiben is alig szorult — egy évre nem költött többet 500 forintnál — és így a' pesti piac tültett Londonon — a' drágaságban.